

UNIVERSITAT DE BARCELONA

L'Univers proper i llunyà

Estrelles, galàxies i cosmologia

Carme Jordi i Nebot

Universitat de Barcelona –

Institut de Ciències del Cosmos – IEEC

Uc^e

UNIVERSITAT
CATALANA
D'ESTIU

Agost-2007

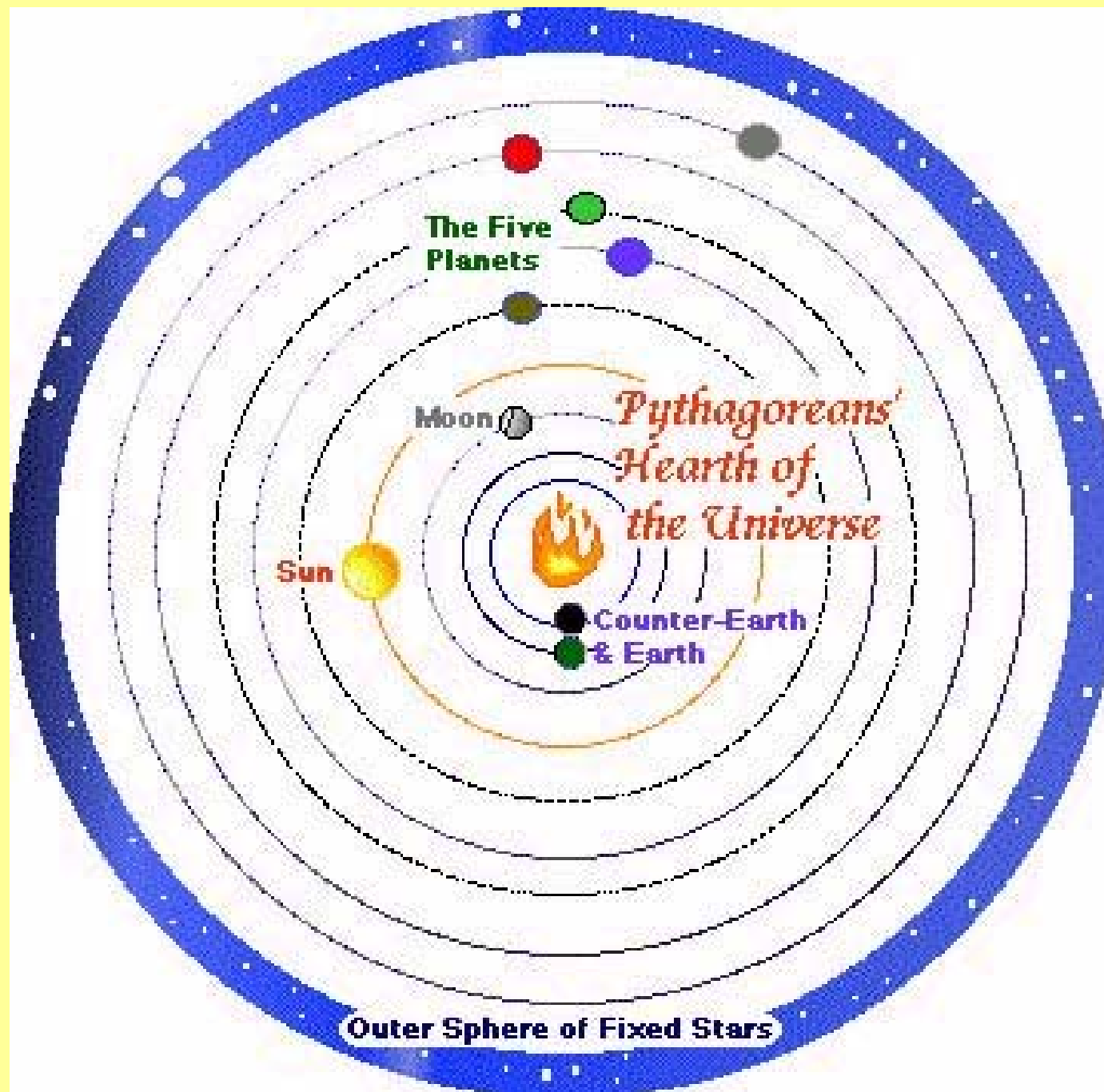
Estrelles, galàxies i cosmologia

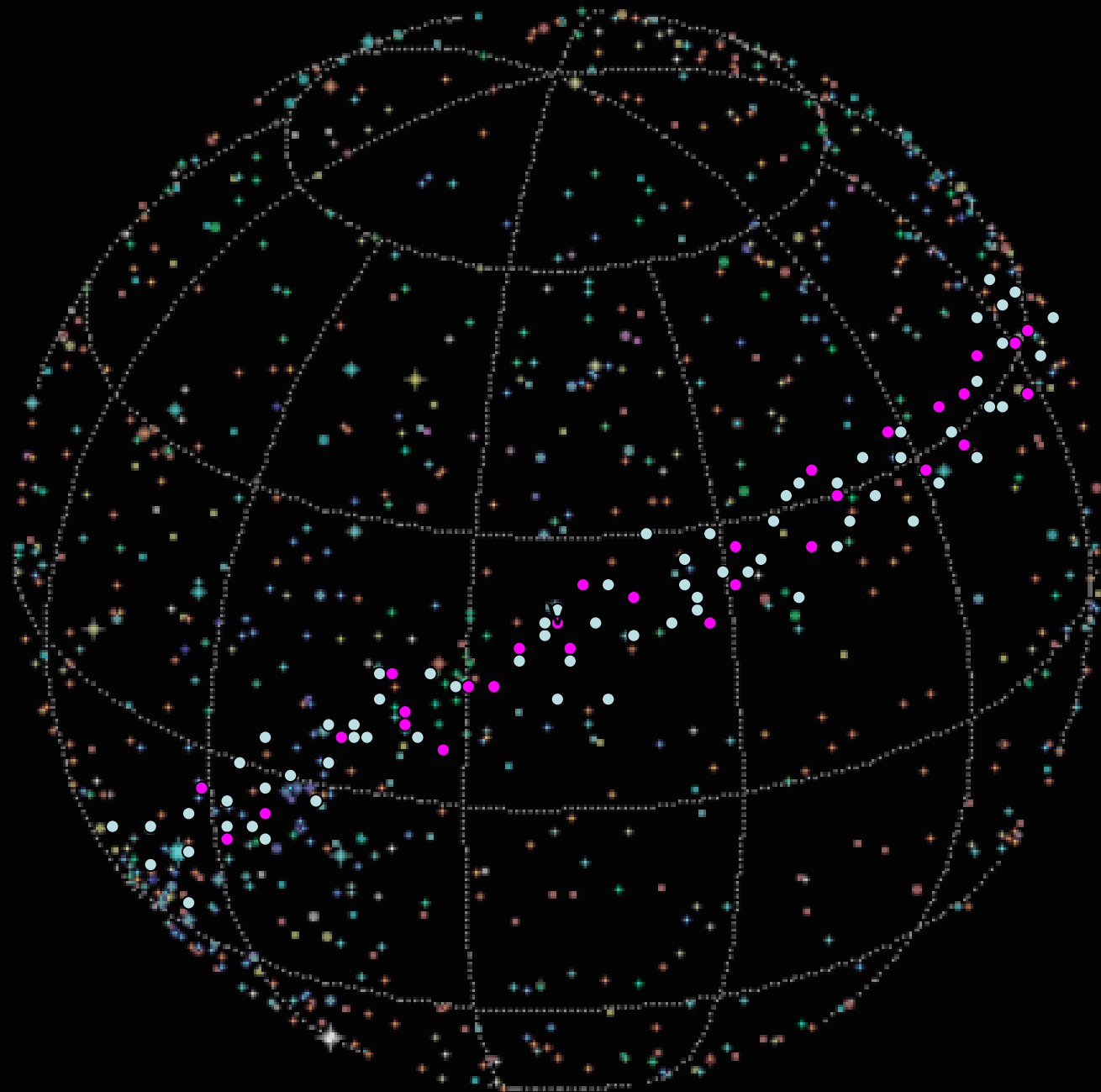
1. Les estrelles

2. El Sol

3. La Via Làctia i les altres galàxies

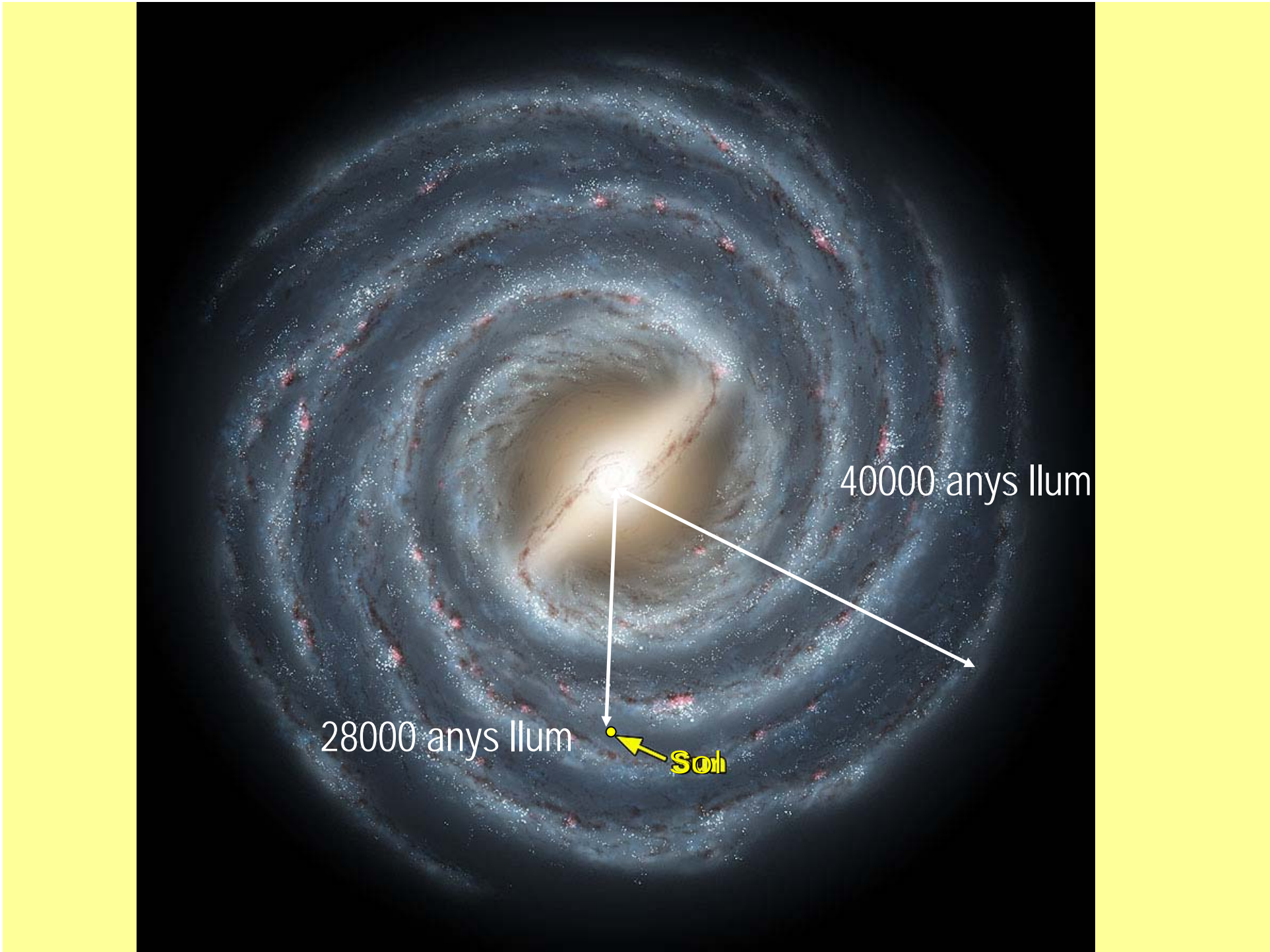
4. Inici i fi de l'univers

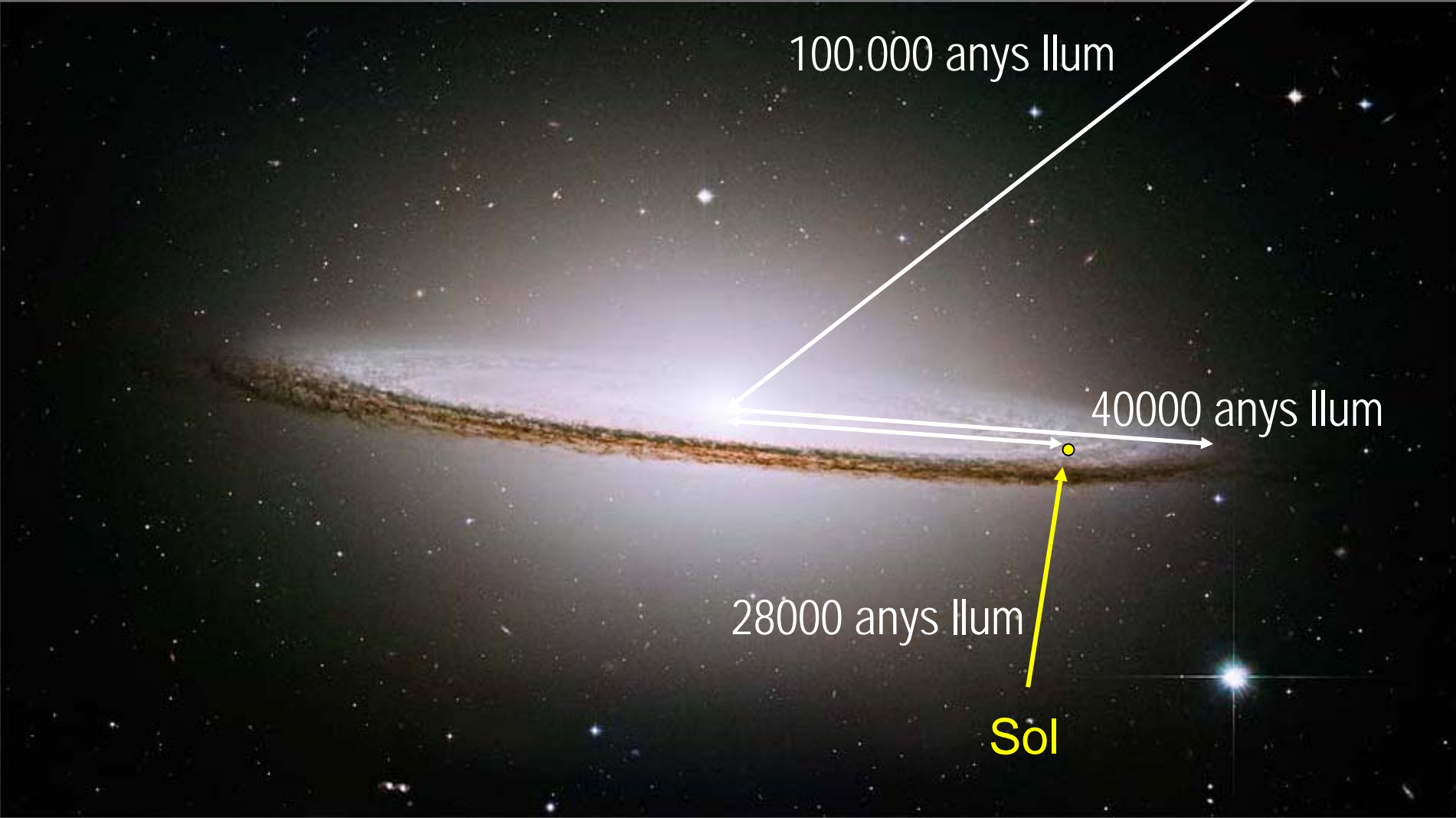

40000 anys llum

28000 anys llum

Sun

Sombrero Galaxy • M104

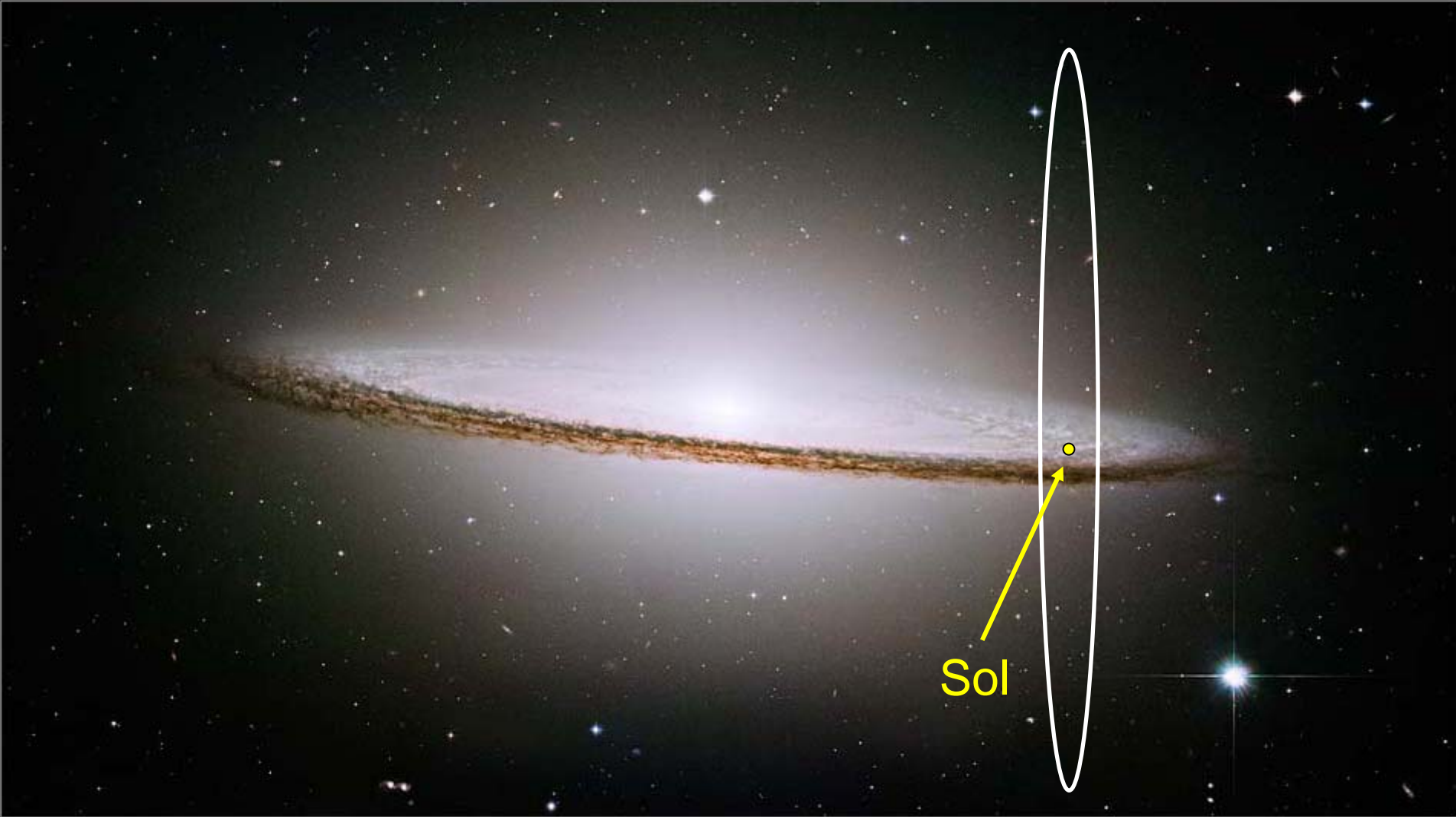
Eagle Nebula
M16

Hubble
Heritage

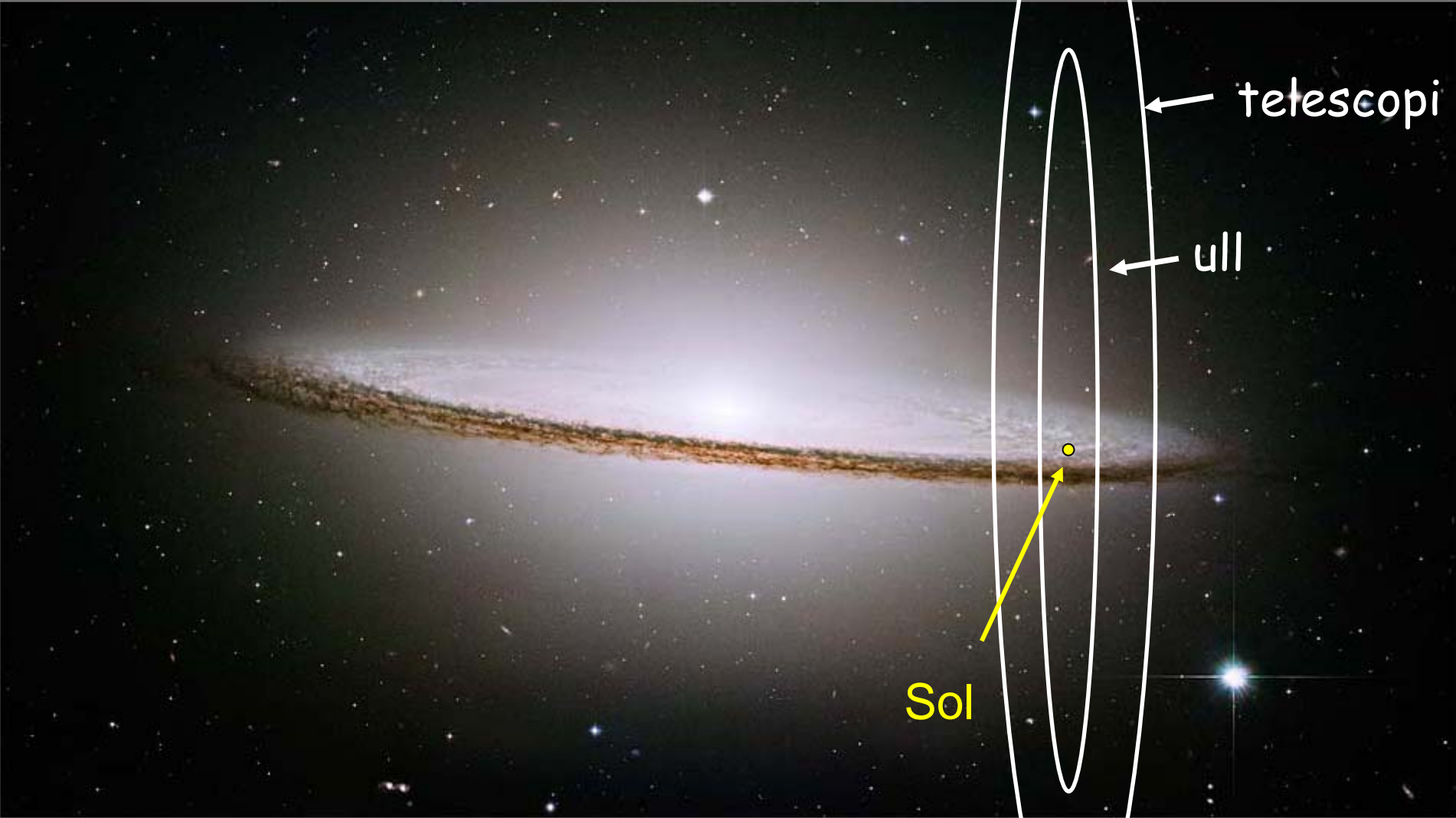
Sombrero Galaxy • M104

M104 Sa

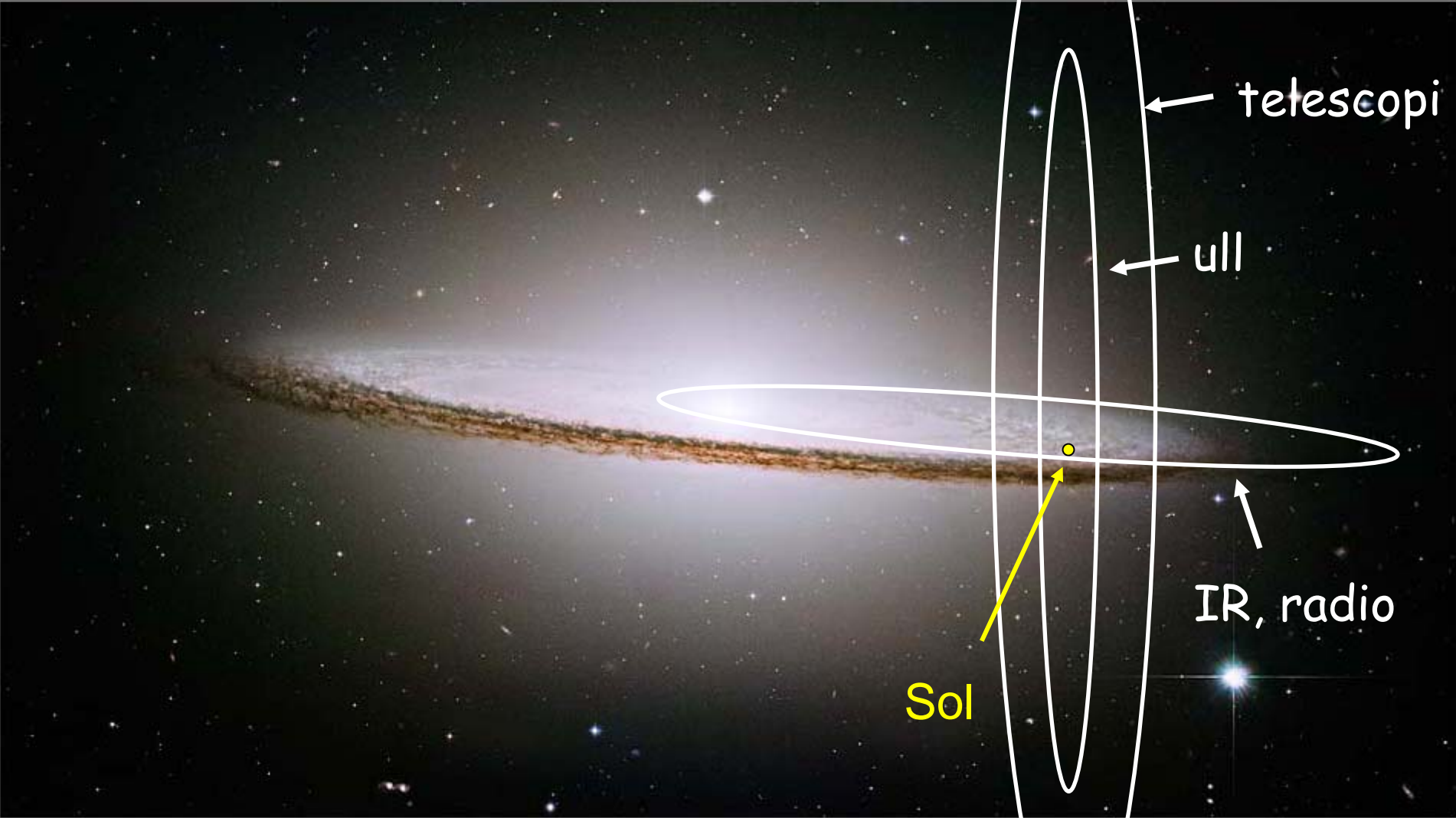

Sol

Sombrero Galaxy • M104

Sombrero Galaxy • M104

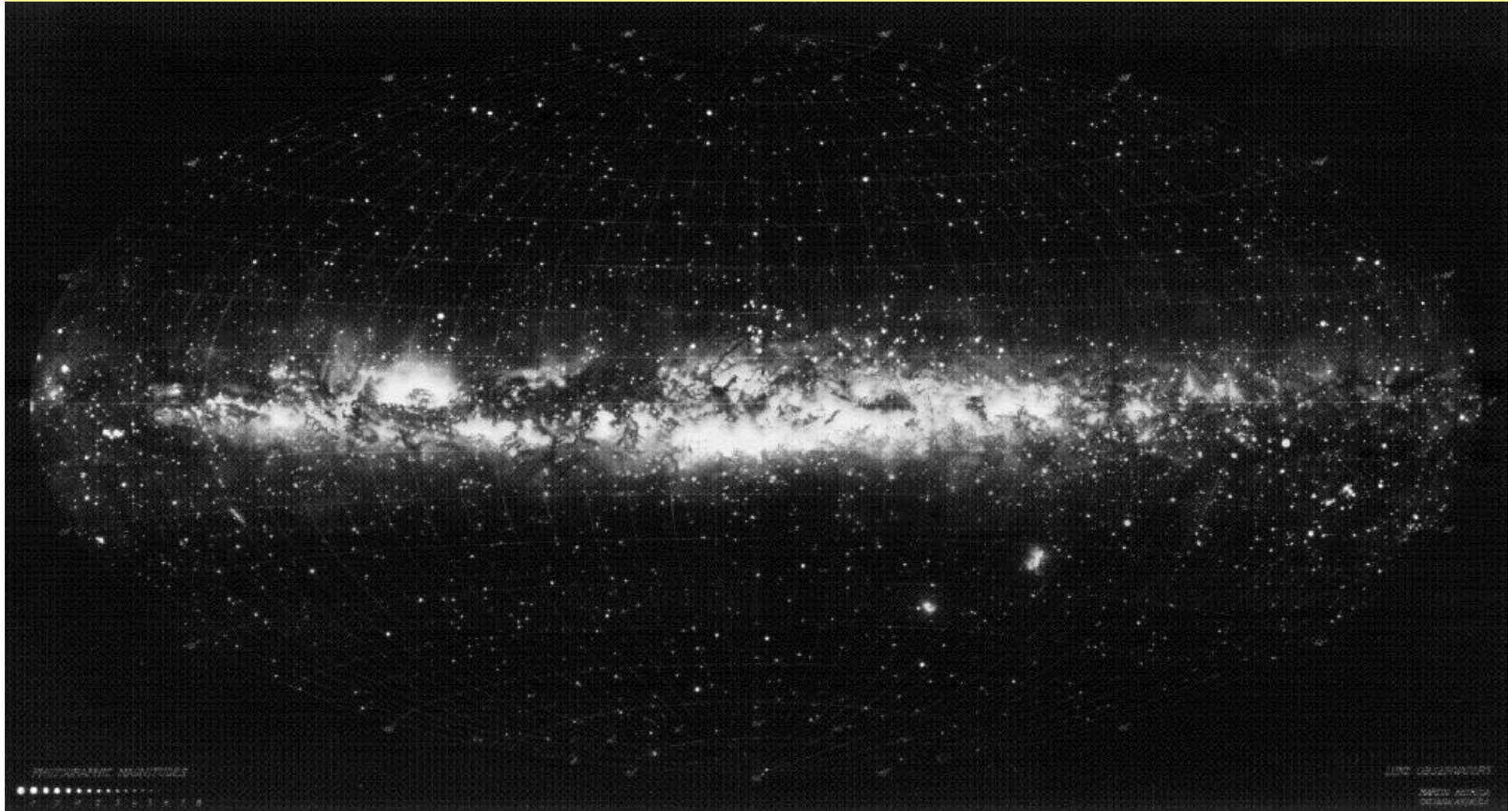
Sol

telescopii

u11

IR, radio

La Via Làctia

Contingut

NGC 869, 884

$h+\gamma$ Persei

Pleiades

M45 © Royal Observatory Edinburgh/Anglo-Australian Observatory
Photograph from UK Schmidt plates by David Malin

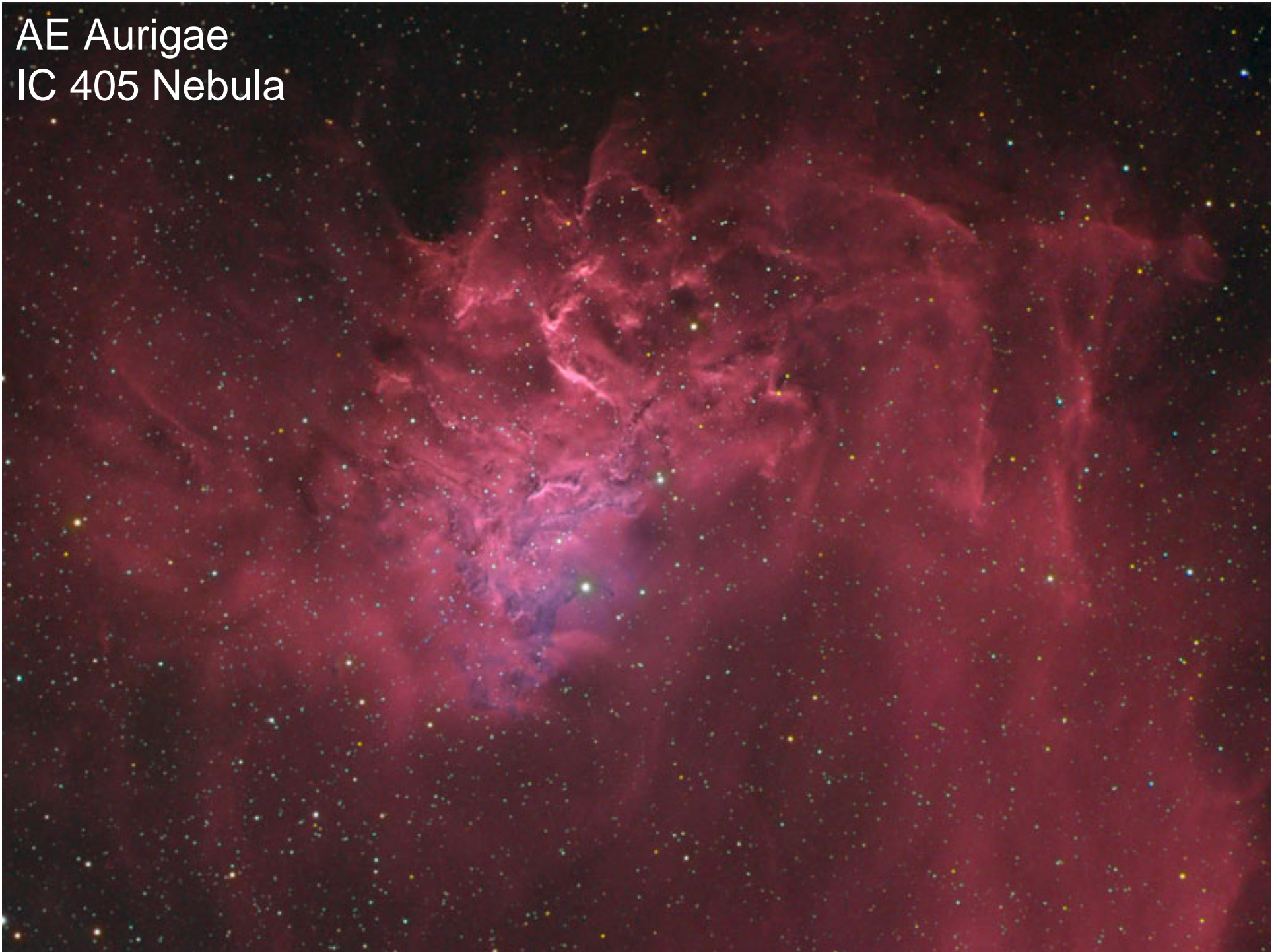
M16
Nebulosa de l'Aliga

© Anglo-Australian Observatory

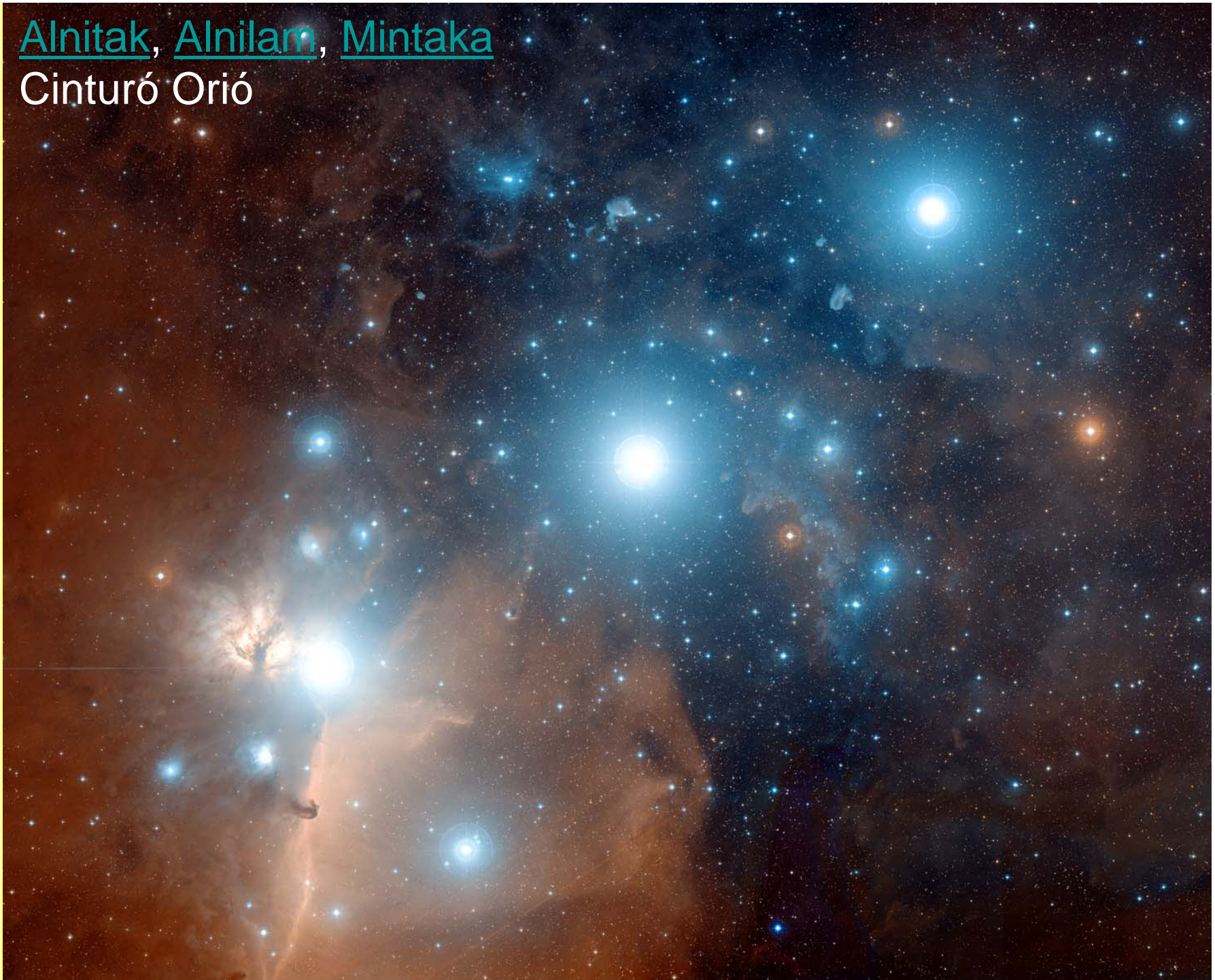
Nebulosa Tarantula

AE Aurigae
IC 405 Nebula

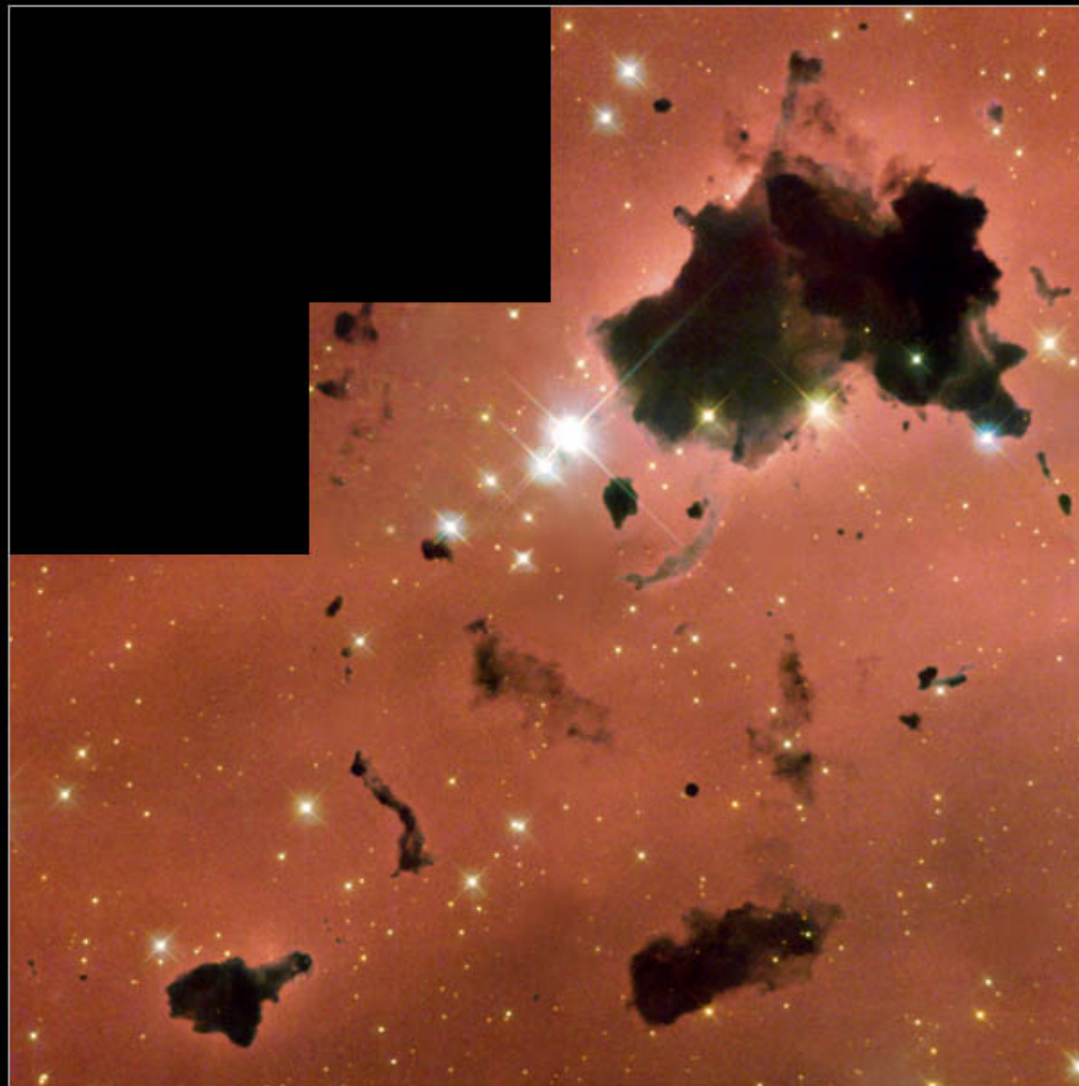
Alnitak, Alnilam, Mintaka

Cinturó Orió

Thackeray's Globules in IC 2944

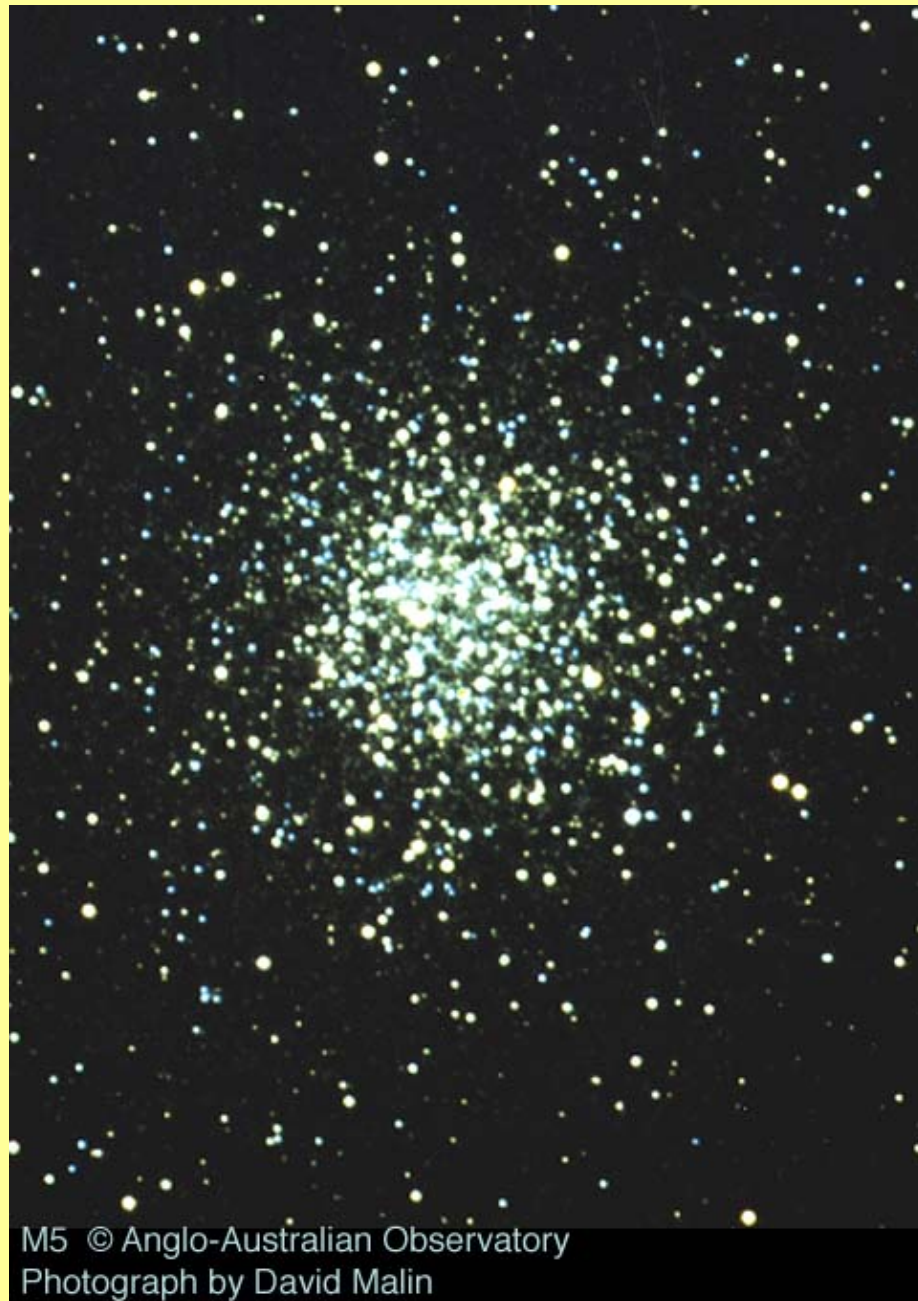

Hubble
Heritage

Globular Cluster NGC 6093

Hubble
Heritage

M5 © Anglo-Australian Observatory
Photograph by David Malin

Sombrero Galaxy • M104

M104 Sa

Tota mena d'estrelles

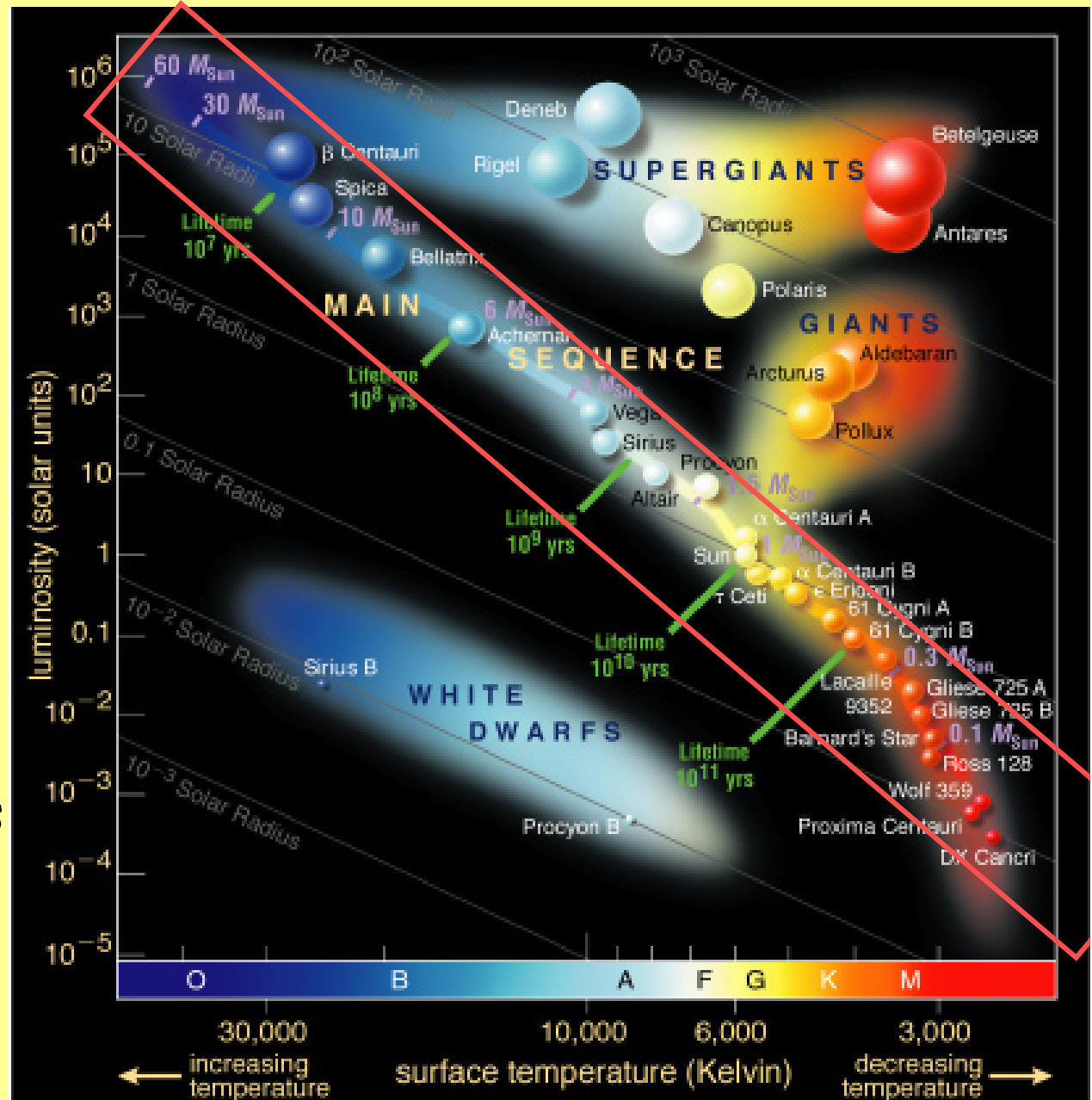
Estrelles fredes, pocs metalls

Hubble
Heritage

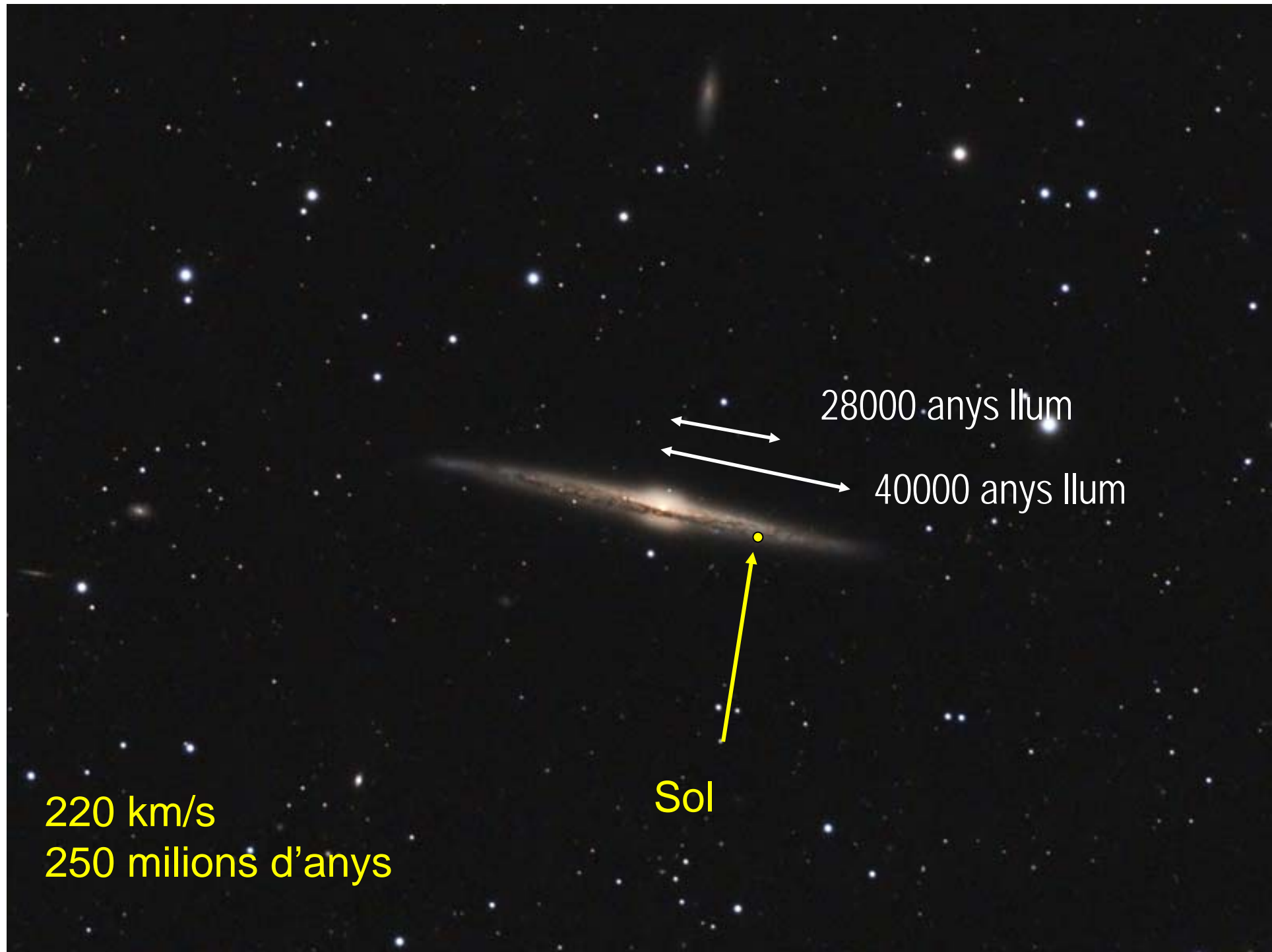
Més massa → més temperatura → més reaccions per segon → més lluminoses → vida més curta

Temperatura alta:
estrelles blaves

Temperatura baixa:
estrelles vermelles

On és el Sol ?

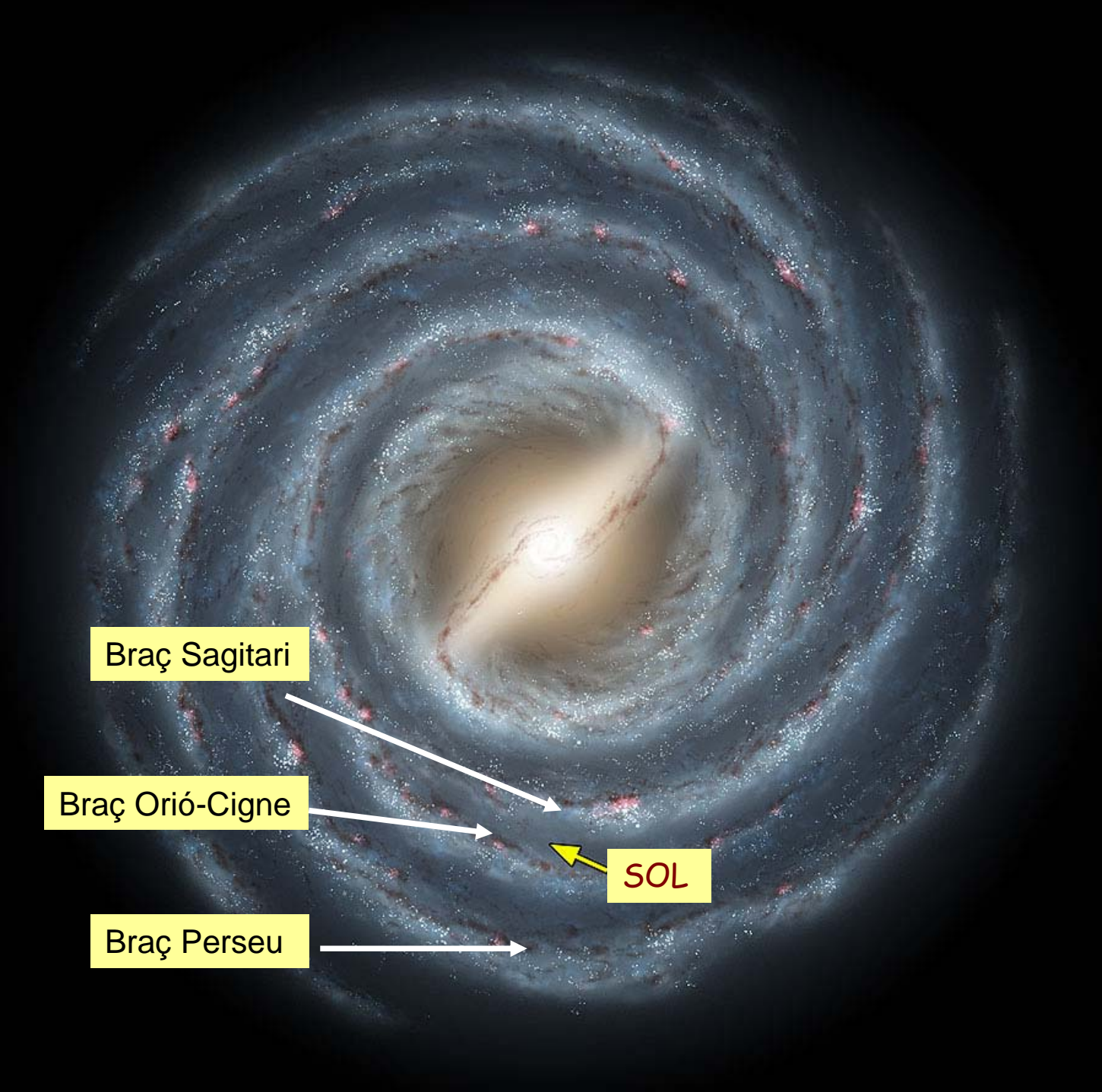
28000 anys llum

40000 anys llum

Sol

220 km/s

250 milions d'anys

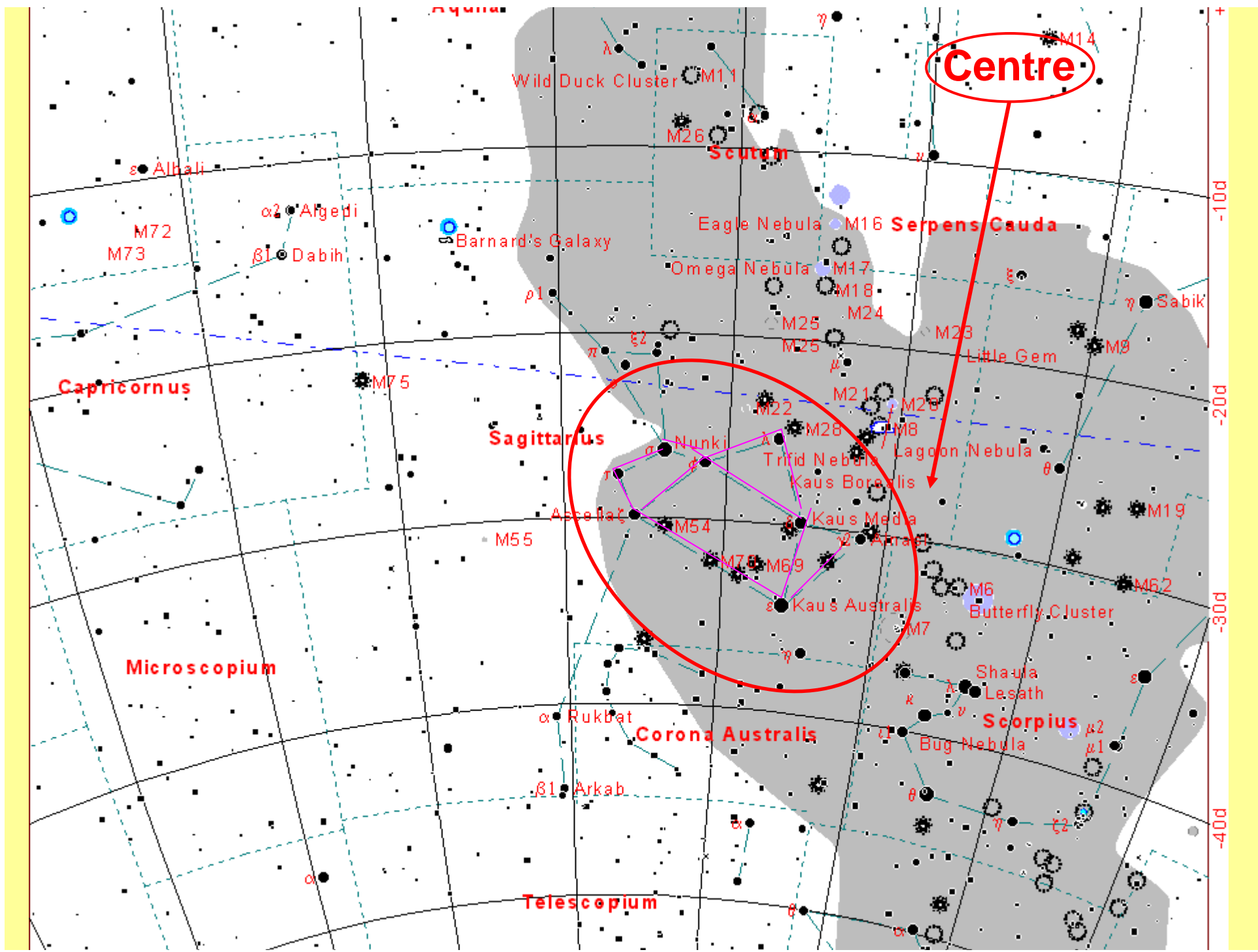
Braç Sagitari

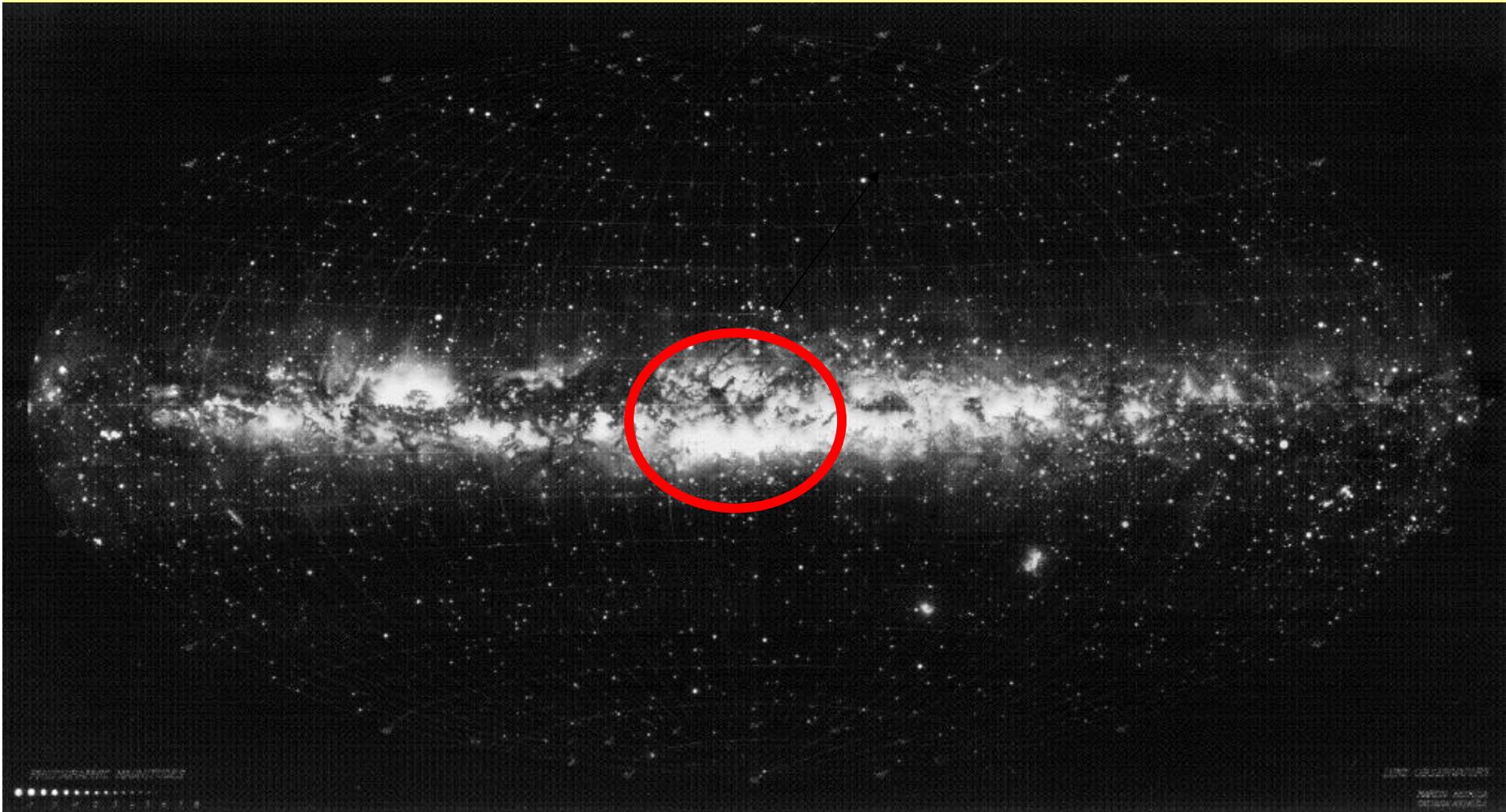
Braç Orió-Cigne

SOL

Braç Perseu

Què hi ha al centre ?

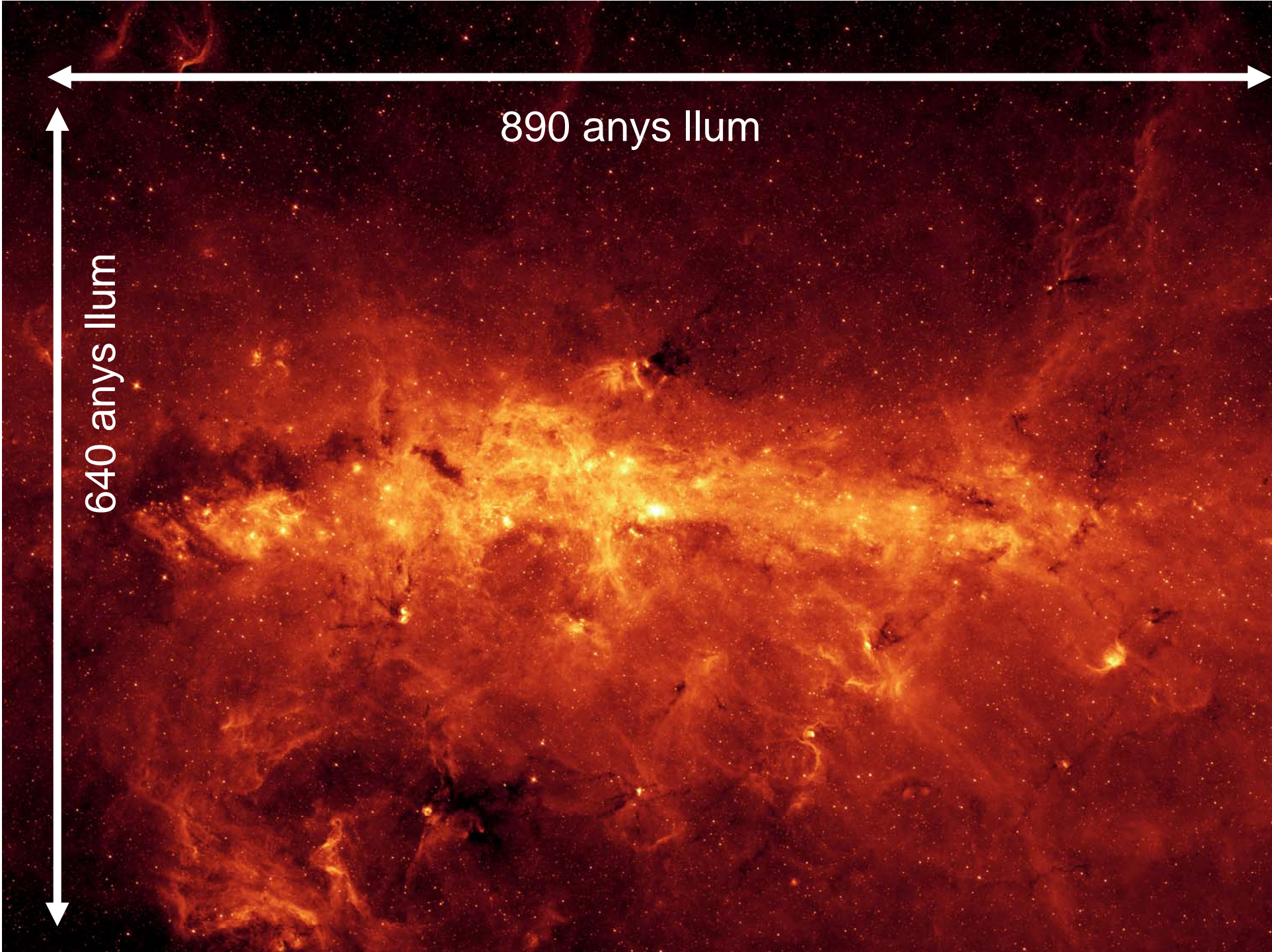

PHOTOGRAPHIC MOUNTINGS
.....
2015.08.18

100 OBSERVATIONS
NORTH SIDE OF
MOUNTAIN

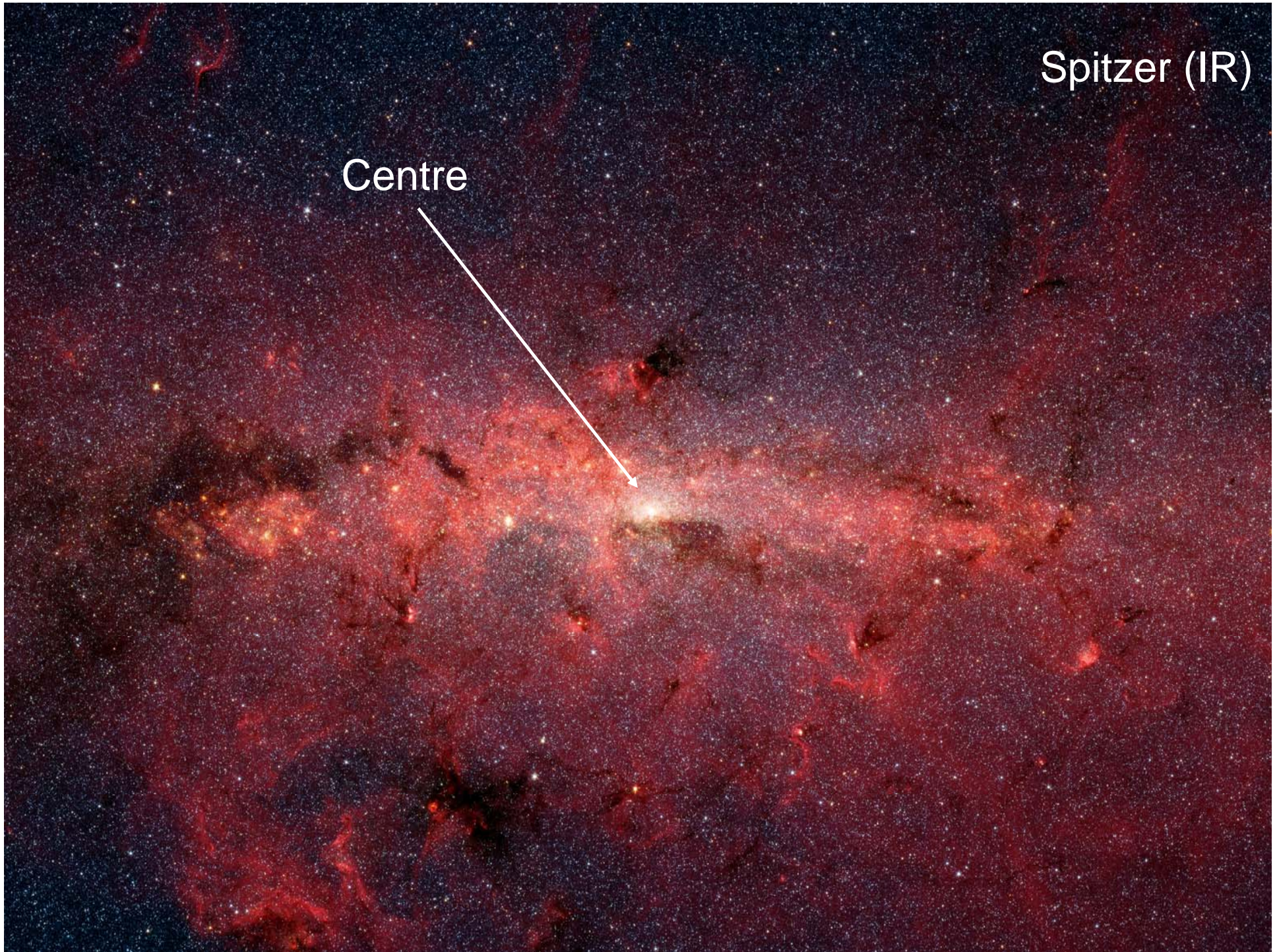

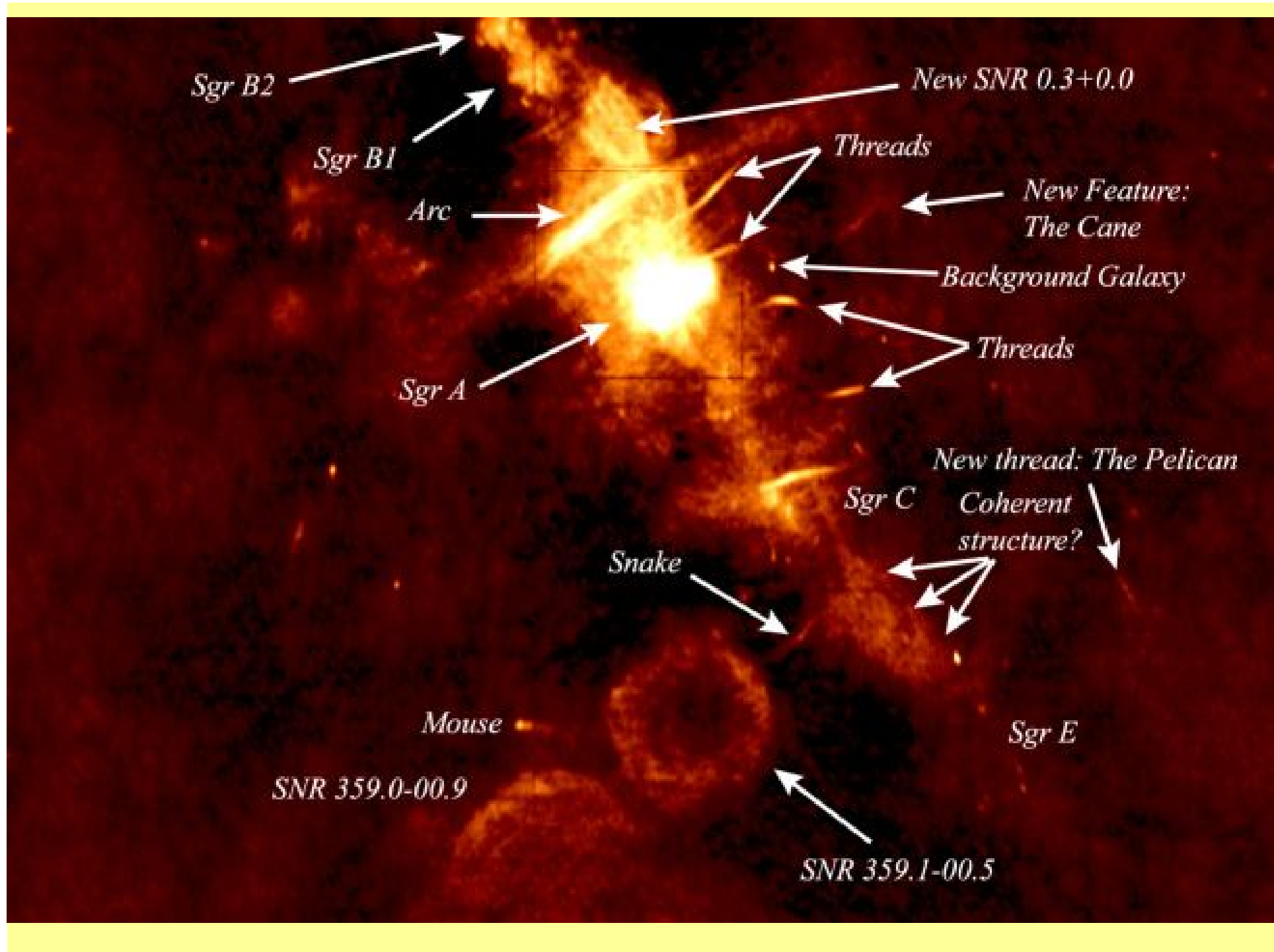
890 anys llum

640 anys llum

Spitzer (IR)

Centre

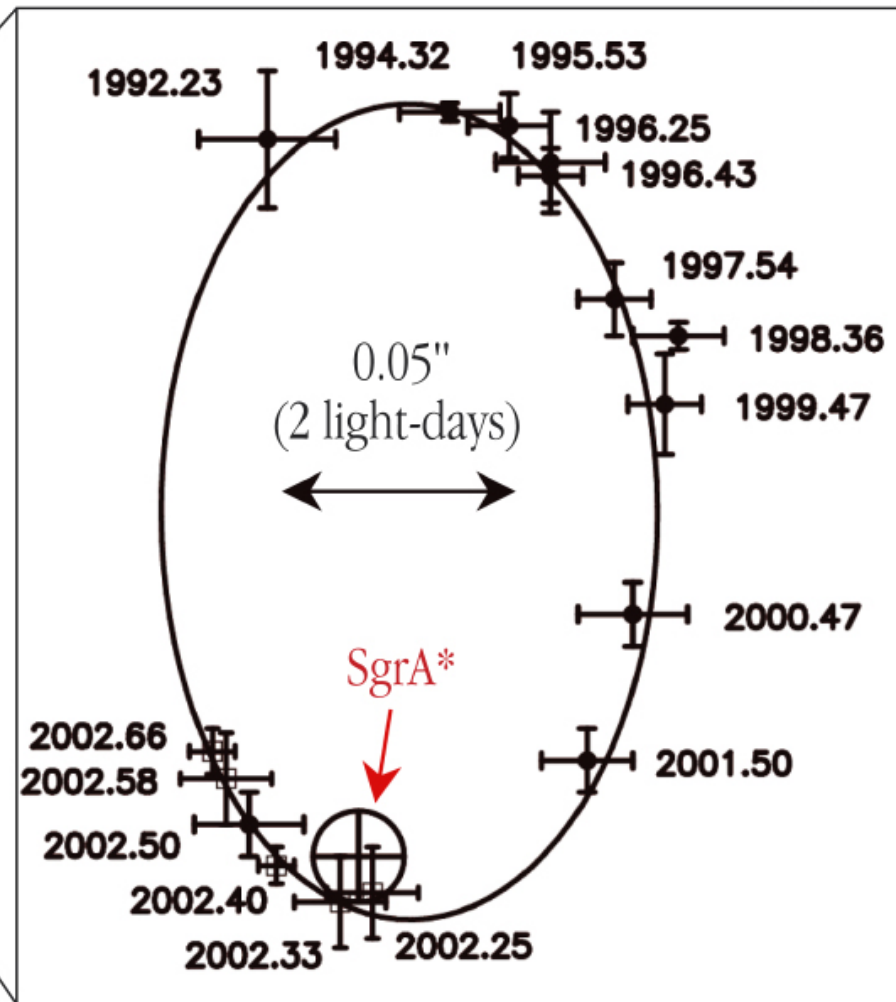
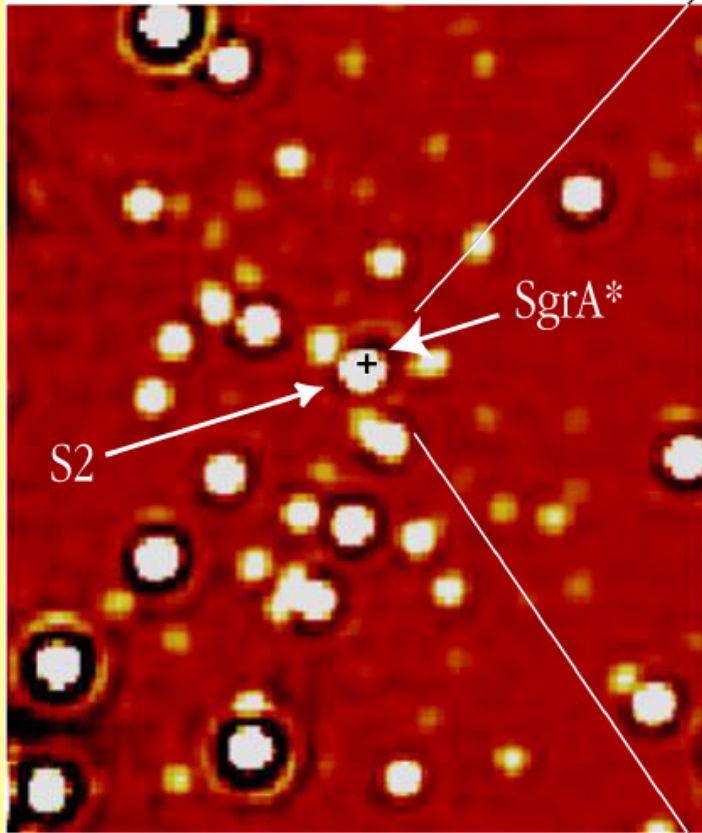
Paranal
8.2 m

1 any llum

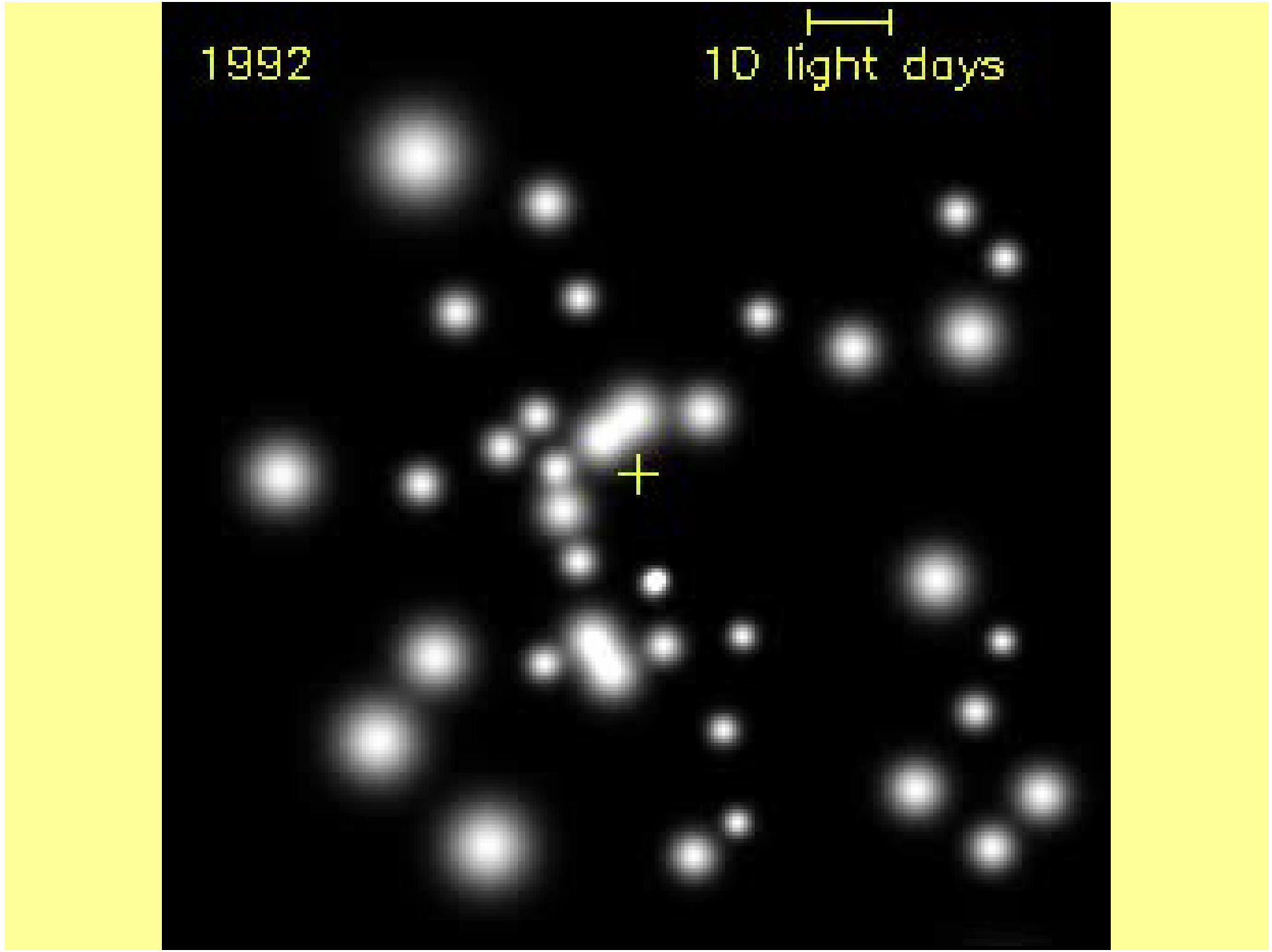
Òrbita de S2 al voltant de Sgr A*

Moviment d'una estrella al voltant del forat negre al centre

1992

10 light days

1992

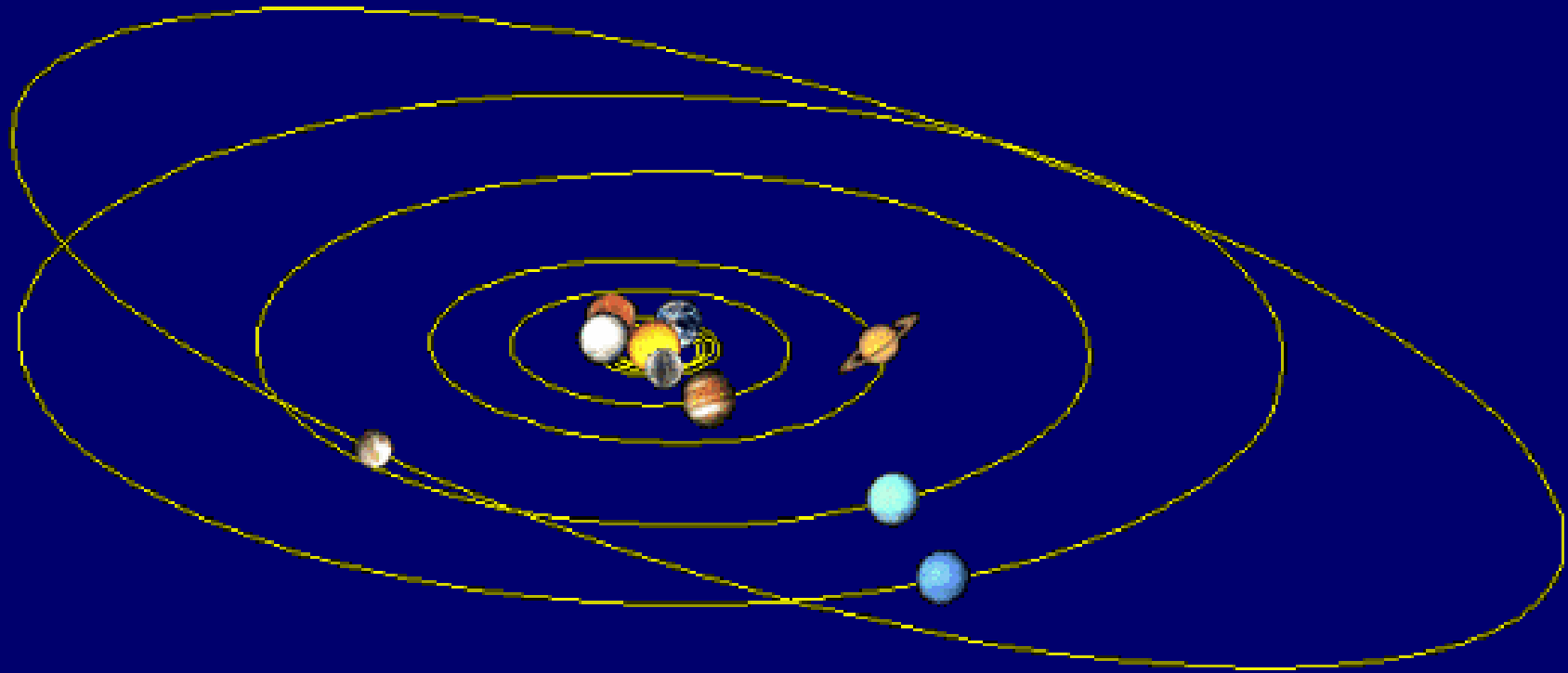
10 light days

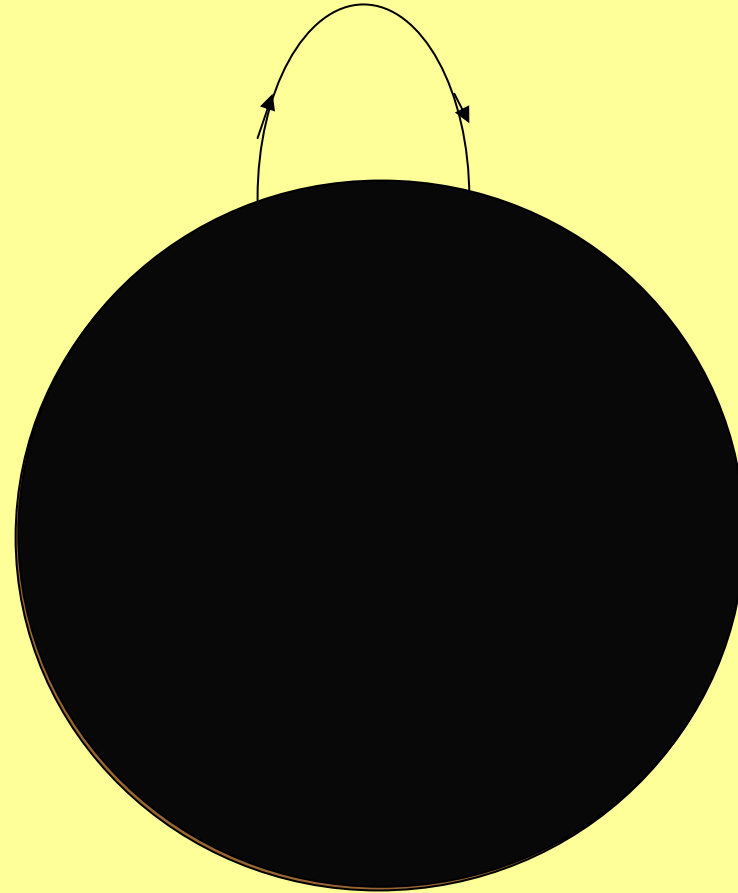

Què hi ha en aquest centre ?

2 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 kg

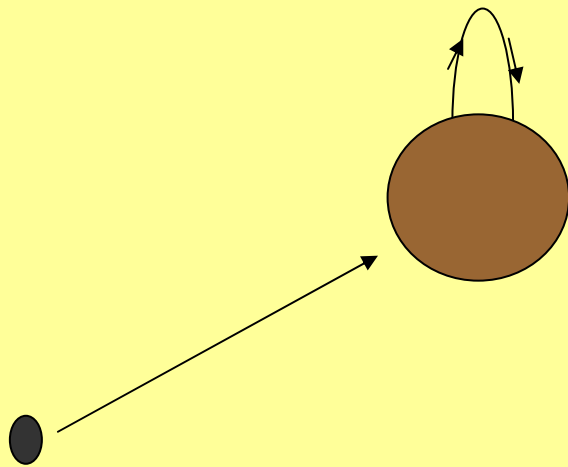

6 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 kg

12 km/s
43200 km/h

> 300 000 km/s

FORAT NEGRE

Resum

- estructura: disc, halo, bulb
- halo: estrelles velles, vermelles, pobres en metalls
- disc: estructura espiral, estrelles gas, pols, formació estel·lar
- 100 mil milions d'estrelles (de 0 a 13 mil milions d'anys) + gas + pols
- bulb, barra
- forat negre (3 milions de Sol)
- tot el material en rotació al voltant del centre